

บทที่ 2

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าชำระหนี้เงินกู้โครงการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา อย่างไรก็ตาม การกู้เงิน ไม่ว่าจะเป็นการกู้เงินในระบบ หรือนอกระบบผู้ให้กู้ประสงค์ที่จะได้ประโยชน์จากเงินให้กู้คือ ดอกเบี้ย โดยมีหลักประกันเป็นอย่างไรอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะประกันความเสี่ยงจากการให้กู้เงิน เช่น สัญญาผู้ หลักประกัน ประกอบด้วยเป็นหลักทรัพย์ หรือบุคคลค้ำประกัน เมื่อมีการกู้ยืม ไปแล้ว ผู้กู้ต้องมีการชำระคืนหนี้เงินกู้ไม่ว่าจะเป็นเงินกู้ประเภทใดก็ตาม และจะมีผู้กู้จำนวนหนึ่งที่ไม่ได้ชำระหนี้คืนเนื่องจากสาเหตุที่แตกต่างกันไป ดังที่มีผู้ศึกษาไว้ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึง ได้นำเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องตามรายละเอียดคือ

อนันต์ บุญมหาชนกร (2540) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระ สำหรับสินเชื่อกองทุนไทยธนวิทย์ จากตัวอย่างเพิ่มข้อมูลลูกหนี้ค้างชำระ จำนวน 280 ตัวอย่าง และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สินเชื่อ หรือผู้รับผิดชอบทางด้านสินเชื่อของ ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) จำนวน 7 สาขา ภายในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ทฤษฎี Relative Income Hypothesis ของ J.S. Duesenberry และทฤษฎี Permanent Income Hypothesis ของ Friedman ทำการวิเคราะห์โดยวิธีร้อยละ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ และการมีปัญหาหนี้ค้างชำระ ผลการศึกษาพบว่า ผู้กู้ที่มีภาระหนี้ค้างชำระกับธนาคาร เป็นชายมากกว่าหญิงแล้วส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวที่มีบุตรจำนวน 2 คนขึ้นไป ประกอบกับคู่สมรสไม่มีรายได้ อาชีพส่วนใหญ่จะเป็นข้าราชการที่มีรายได้น้อยระดับขั้นเงินเดือนอยู่ระหว่าง ๕-4-5 ประกอบกับผู้กู้เหล่านี้มีภาระหนี้กับต้นสังกัด และภาระหนี้กับสถาบันการเงินอื่นจำนวนมาก ส่วนปัจจัยอื่นที่ทำให้เกิดการค้างชำระคือการย้ายหน่วยงานบ่อยในรอบ 5 ปี มีการโยกย้าย 3 ครั้ง เช่น ทหาร ตำรวจ หรือผู้พิพากษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร สรุปได้ว่าการอำนวยความสะดวกเจ้าหน้าที่ ธนาคาร ได้ให้ความสำคัญต่อเป้าหมายเป็นหลักมิได้คำนึงถึงคุณภาพหนี้ ประกอบกับมีการแข่งขันกันระหว่างธนาคารสูง จึงมิได้มีการพิจารณาอย่างรอบครอบด้านเจ้าหน้าที่สินเชื่อเองมีผลประโยชน์กับผู้กู้ และได้ติดตามเร่งรัดอย่างจริงจัง

วรสิทธิ์ โนนานนท์ (2543) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของ ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ และการศึกษาความสัมพันธ์ในการบริหารสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ที่ส่งผลกระทบต่อลูกหนี้ และทำให้ธนาคารได้รับความเสียหาย เนื่องจาก

ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืน ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ตรงตามกำหนดสัญญาจนกลายเป็นหนี้ที่มีปัญหาต่อคุณภาพ แนวคิดในการศึกษาใช้ นโยบาย 6 C (6 C's Policy) ประกอบไปด้วย Character คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ, Capacity ความสามารถในการชำระหนี้, Capital ฐานะทางการเงินของผู้กู้, Collateral หลักประกัน, Condition สภาพการณ์ทั่วไปที่อยู่นอกเหนือจากการควบคุมของลูกหนี้ และ Control ระบบการบริหารงาน นโยบาย 5P (5 P's Policy) ประกอบไปด้วย Purpose วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน, People ปัจจัยด้านตัวบุคคล, Payment การจ่ายชำระหนี้, Protection การป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และ Prospect การพิจารณาภาพรวมข้อ 1-4 คู่มือทางในอนาคต และแนวความคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้ ผลของการศึกษามีดังนี้ พบว่าการค้างชำระหนี้มีสาเหตุมาจากด้านรายได้ที่ลดลง มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นจากสาเหตุต่างๆ เช่น การย้ายที่อยู่บ่อย การผ่อนชำระหนี้สินค่าอุปโภค ตลอดจนผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับ อาชีพของผู้กู้ หรืออาชีพที่มีรายได้เป็นประจำจากเงินได้รายเดือน และอายุของผู้กู้ก็มีส่วนเกี่ยวข้องคือหากมีอายุเกิน 31 ขึ้นไปมีการค้างชำระหนี้ลดลง ทั้งนี้หากรายได้ของผู้กู้เพิ่มขึ้นมีความรับผิดชอบต่อภาระหนี้ลดลง ระยะเวลาการผ่อนชำระก็มีส่วนที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้ได้หากเป็นระยะเวลาที่น้อยกว่า 10 ปี รวมทั้งการใช้จ่ายเงินกู้ที่ผิดวัตถุประสงค์ก็จะเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระได้

นวุติ สมประดี (2543) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้เพื่อการศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษา 6 คณะ จำนวน 200 คน คือนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ จำนวน 35 คน คณะเศรษฐศาสตร์ จำนวน 30 คน คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 35 คน คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 35 คน คณะเภสัชศาสตร์ จำนวน 35 คน และคณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 30 คน การศึกษาทำการวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency Table), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), อัตราส่วน (Ratio) ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุที่มีการกู้ยืมเงินทุนเพื่อการศึกษา มีดังนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ที่กู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อการศึกษา เนื่องจากผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการศึกษา อัตราดอกเบี้ยไม่เป็นเงื่อนไขที่จะกู้ยืมเงิน ซึ่งในการกู้ยืมเงินเป็นการกู้ตามความจำเป็นแต่บางครั้งก็เนื่องจากปัจจัยอื่น เช่น เพื่อนชักจูงให้กู้ยืมเงินทั้งที่ไม่จำเป็น ในส่วนของผู้ที่ไม่กู้ยืมเงินเนื่องจากไม่อยากเป็นภาระภายหลังสำเร็จการศึกษา

ศุภชัย คำต้อ (2544) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการบริโภคของนักเรียนที่ได้รับเงินกู้จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในกลุ่มผู้ที่ได้ใช้บริการ, ผู้สมัครแล้วไม่ได้รับการพิจารณา และผู้ไม่ขอใช้บริการ การศึกษาโดยใช้ค่าสถิติโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลของการศึกษา พบว่าการที่มีการกู้ยืมเงินจากกองทุนส่วนใหญ่

ผู้ปกครองมีรายได้น้อย และบุตรอยู่ระหว่างการศึกษาดังแต่สองคนขึ้นไป การกู้ยืมเงินกองทุนโดยส่วนใหญ่แล้วนักเรียนนักศึกษาที่กู้ยืมเงินจะนำไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน ด้านกลุ่มผู้ที่ไม่มีความต้องการกู้ยืมเงินนั้น เนื่องจากคาดหมายภายหลังสำเร็จการศึกษาจะไม่มีการทำงานและไม่มีความจำเป็นที่จะชำระหนี้คืนกองทุนได้

สมชัย อุสุพันธ์ และชลธาร วิสสุตวงศ์ (2544) รายงานการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กรุงเทพฯ: สกศ., 2544 การศึกษาได้ทำการวิเคราะห์การบริหาร และจัดการ และผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ที่ผ่านมา ระยะเวลา ปี 2539 -2543 ใน 3 ประเด็นหลักคือ การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย พบว่ามี การให้กู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษา จำนวนมาก แต่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่ากองทุน ประสบความสำเร็จในการให้กู้ยืมแก่กลุ่มเป้าหมายหรือนักเรียน นักศึกษาที่ยากจน และจำเป็นต้องได้รับเงินกู้ยืมอย่างแท้จริงได้ ปัญหาการเข้าถึงกลุ่มคือการกำหนดคุณสมบัติผู้มีสิทธิที่ได้รับเงินกู้จากรายได้ของครอบครัวที่มีรายได้น้อยไม่เกิน 150,000.-บาท ต่อปี ไม่สามารถสัมพันธ์กับความยากจน และความจำเป็นทางการเงินของนักเรียน นักศึกษาได้โดยตรง กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ไม่รัดกุม อีกทั้งระบบการกำกับ ดูแล และตรวจสอบของกองทุนฯ เพื่อให้เกิดการให้กู้ยืมถึงกลุ่มเป้าหมายเป็น ไปอย่างล่าช้าไม่รัดกุม และไม่ทั่วถึง ความไม่เท่าเทียมกันของการได้รับเงินกู้ยืม พบว่าขนาดวงเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับนั้นไม่เท่าเทียมกัน ใน 2 กรณี คือ กรณีแรกวงเงินผู้กู้รายเก่าได้รับ โดยเฉลี่ยสูงกว่าวงเงินผู้กู้รายใหม่ แม้ว่าผู้กู้ทั้งสองรายจะอยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน ประการที่ 2 ขนาดวงเงินกู้ไม่เท่าเทียมกัน แม้ว่าผู้กู้จะศึกษาวิชาเดียวกันก็ตาม เพียงเพราะสถานศึกษาสังกัดต่างกระทรวง การดำรงอยู่ด้านการเงินของกองทุนฯ เพื่อให้เกิดความชัดเจนถึงการดำรงอยู่ของกองทุนฯ และพบว่าเงื่อนไขการชำระหนี้ของกองทุนฯ ผ่อนปรนมาก (อัตราดอกเบี้ยเพียงร้อยละ 1 ต่อปี ระยะเวลาปลอดหนี้ 2 ปี และระยะเวลาชำระหนี้คืน 15 ปี) อีกทั้งระบบการติดตามและบังคับชำระหนี้ไม่เข้มงวด ทำให้เงินกู้ยืมของกองทุนฯ มีลักษณะคล้ายเงินอุดหนุนให้เปล่ามากกว่า พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะ วิธีการกำหนดข้อบังคับ และบทลงโทษแก่ผู้ที่ไม่ชำระหนี้คืนเงินกู้ และได้เสนอให้กรมสรรพากรเป็นผู้จัดเก็บหนี้เงินกู้ แก่ผู้กู้ภายหลังมีงานทำและมีรายได้ อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องเสียภาษี เพิ่มเติมจากการที่ต้องไปชำระหนี้ที่ธนาคารกรุงไทย